

52.

MONIUSZKO RZ DZI W KUDOWIE

FESTIWAL
MONIUSZKOWSKI
w Kudowie Zdroju

27 sierpnia 2014

Siła m skich głosów

Słów kilka od burrrr-MISTRZA

fot. materiały prasowe

Przed nami kilka dni wielkiego wi ta. 52. F e s t i w a l Moniuszkowski to koncerty i wydarzenia, których kudowianie i kuracjusze sp dzaj cy w naszym mie cie wakacje nie mog przeoczy . To ju tradycja, e festiwal zaczyna si hejnałem z balkonu Teatru Zdrojowego, ale cieszy mnie te , e publiczno zaakceptowała kolejn now propozycj . To oczywi cie koncert balkonowy z balkonu Sanatorium „Polonia”, który rok temu spotkał si z nieklamany entuzjazmem publiczno ci i mam nadziej , e w tym roku b dzie podobnie. B d stał przed tym balkonem razem z Pa stwem i jestem przekonany, e wszystkim nam wyst p Dariusza Pietrzykowskiego i Olgi Wołkowej dostarczy niezapomnianych wra e . To b dzie takie preludium do wieczornego Turnieju Tenorów, który o godzinie 19 rozpocznie si w Teatrze pod Blach . Jestem pewien, e zmagania wietnych piewaków dostarcz nam wszystkim wielu wzrusze , do których ch nie b dziemy wraca nie raz.

Mo e w ród tych, których usłyszemy s przyszłe gwiazdy Metropolitan Opera w Nowym Jorku?

Na pewno pami taj Pa stwo recital Artura Ruci skiego, który wyst pił na zeszłorocznym festiwalu. Kto z widzów mówił mi po tym wyst pie, e jeden z zagranicznych kuracjuszy z uznaniem mówił wtedy, i Polska to wyj tkowy kraj – mo na tu usłysze wielkie gwiazdy i to za darmo. Kilka dni temu za dotarła do mnie informacja, e Artur Ruci ski zast pił samego Placido Domingo w przedstawieniu opery „Trubadur” w Salzburgu. Trudno chyba o lepszy dowód, e Kudowa-Zdrój to miasto muzyki i artystów na najlepszym, wiatowym poziomie. Przekonajmy si o tym sami na koncertach na które zapraszam Pa stwa w tym roku. Do zobaczenia! *Czesław Kr cichwost*

Tenor. Jest najwy szym głosem m skim osi galnym rejestrem piersiowym, a jego nazwa pochodzi od włoskiego słowa „tenere” (pol. podtrzymywa). W ród ró nych definicji mo na znale wyja nienie, e specjali ci wyró niaj kilka rodzajów tenoru: liryczny – to głosy Luciano Pavarottiego i Wiesława Ochmana, dramatyczny cz sto o ciemniej i metalicznej barwie – takim piewa Marian Porbski i chce si zmierzy z napisanymi na niego partiami Piotr Beczała, oraz tenor spinto, jakim piewał Placido Domingo. To tenorowe partie chwytaj słuchaczy za serce, bo kompozytorzy wła nie tenorom ka piewa role kochanków, cz sto tragicznych, jak Alfred z „Traviaty”, czy urokliwych, ale bez serca – jak Ksi z Mantui z „Rigoletta”. Wymienia mo na wielu. Cavaradossi, Hoffmann, Radames, czy Kalaf. Nie tylko miło nicy opery, kiedy słysz arie stworzone dla tych postaci, jak cho by słynne „Nessun dorma” czy „E luce van de Stelle” czuj dreszcz. Poczuj go te wszyscy, którzy przyjd dzisiaj do Teatru pod Blach na Turniej Tenorów. Rywalizowa o tytuł najlepszego b d Gor Arsenian z Armenii, Tomáš erný z Czech i Polacy: Dariusz Pietrzykowski, Marek Szyma ski i Adam Zdunikowski, który ju rok temu chwycił kudowian za serce koncertem balkonowym, otwieraj cym Festiwal. Z towarzyszeniem Orkiestry Symfonicznej Filharmonii w Hradec Kralove pod dyrekcj Istvana Denesa z W gier za piewaj najpi kniejsze arie napisane dla tenorów. Co warto wiedzie o gwiazdach, które usłyszemy pod Blach ? erný jest piewakiem bardzo cenionym nie tylko w swojej ojczy nie, a polscy słuchacze mieli okazj go słysze na koncertach w czasie Warszawskiej Jesieni. Arsenian z powodzeniem wyst puje w niemieckich teatrach operowych, a dorobek trójki Polaków te jest godny słów uznanie. Kunszt piewaków oceni oczywi cie słuchacze. Jak? Oczywi cie brawami, bo tych nie zabraknie – o to jeste my spokojni. Spotykamy si w Teatrze pod Blach . Pocz tek koncertu o godzinie 19.

Wrocławiu rozpoczęła się właśnie sierpniowa Miska Granie, a na naszym Festiwalu Mskie piewanie! Tak sobie to ułożył dyrektor artystyczny Stanisław Rybarczyk pragnąc zaprezentować wyjątkową edycję mskimi wykonaniami i talentem. Pewnie chcąc udowodnić słuszność wypowiedzi słów samego Ludwiga van Beethovena z roku 1798, "...Muzyka powinna zapalać płomień w sercu mężczyzny i napełniać łzami oczy kobiet"... Dlatego niech pleśniaka zwróci dziś uwagę na Wielki Turniej Tenorów o 19-tej w Teatrze pod Blachą jak i w najbliższy piątek 29 sierpnia o 17.30 na Rondzie Tkacza. Bardzo licząc na tych rozpiewanych d entelmenów, z którymi spotykamy się b dzie mo na na kudowskim Deptaku jak i w kawiarni "Sissi".

*rzeczniczka Festiwalu
red. Wanda Ziembicka*

Z miłości do Moniuszki

Maria Fołtyńska w wywiadzie udzielonym w 2004 roku tłumaczyła: „Co by mi nie powiedzieli o Moniuszce – czy jest geniuszem, czy nie (a na pewno nie był takim geniuszem jak Chopin

czy Mozart) – jedno jest u niego bezcenne: nie zostawił nas bez opery narodowej. A swoich wieloletnich zwolenników z twórcą „Strasznego dworu” cztery lata później powiedziała: „Moniuszko urządził mi życie, stał się moim leitmotivem, moją siłą. Ale oddałam mu dług, reklamując jego muzykę na całym świecie”.

Maria Fołtyńska, wielką propagatorką twórczości Stanisława Moniuszki, którą ukochała te Kudow-Zdrój i Festiwal noszący imię kompozytora upamiętnia tablicą na cianie Teatru Zdrojowego i drzewko w Alei Szczepa obok Aquaparku. O zmarłej dwa lata temu Pani Marii pamiętaj kudowianie, artyści i organizatorzy 52. Festiwalu im. Stanisława Moniuszki. Spotkajmy się w samo południe przed Teatrem Zdrojowym, by wspólnie, która całym sercem kochała Moniuszkę i Kudow.

Czeka nas wielkie wi to muzyki

Rozmowa ze Stanisławem Rybarczykiem, dyrektorem artystycznym 52. Festiwalu Moniuszkowskiego

Gdyby miał Pan jednym zdaniem określi tegoroczną edycję Festiwalu, powiedziałby Pan, o co?

- Mskie piewanie.

Dlaczego?

- Bo w dniu otwarcia, w ród 27 sierpnia, z balkonu Sanatorium Polonia usłyszymy Dariusza Pietrzykowskiego, a wieczorem tego samego dnia my i , e wiele emocji i wzruszeń dostarczy melomanom Turniej Tenorów. Wystąpi w nim piewacy z Polski, ale też i z zagranicy – wietny Tomáš erný, którego usłyszymy też w sobotę w „Rusałce” czy Gor Arsenian z Armenii. Mskie piewanie to również Koncert Trzech Tenorów na Rondzie Tkacza. Cieszy mnie, e już po raz trzeci to miejsce zamienia się w czasie Festiwalu na scenę muzyczną, a okoliczni mieszkańcy mają możliwość obcowania z muzyką na najwyższym poziomie.

Pamiętam musztrę paradną w wykonaniu Podhalańczyków sprzed dwóch lat.

A ja pamiętam komentarze po tej musztrze. To one sprawiły, e tamten występ nie był jednorazowym wykorzystaniem nowego miejsca, a koncerty na Rondzie Tkacza na stałe weszły już do kalendarza festiwalowych wydarzeń.

Czekaj nas te nietypowe wakacje z Moniuszką.

Tak, początek roku szkolnego zbliża się szybkimi krokami, o czym doskonale wiedzą rodzice. Stałem kilka dni temu w kolejce w kudowskiej księgarni i wszyscy przede mną kupowali podręczniki. Dlatego też postanowiliśmy, trochę na przekór kalendarzowi, zafundować słuchaczom wakacje. Oczywiście z Moniuszką, patronem naszego Festiwalu. To spektakl, który wyreżyserował Janusz Monarcha, wietny polski bas, od 28 lat związany ze Staatsoper w Wiedniu. Do współpracy zaprosił grono młodych, zdolnych piewaków, a na widzów, którzy przyjdą w piątek do Teatru Zdrojowego czeka b dzie niespodzianki. Nie zdradzę jakie, ale zapewniam, e wszyscy b dzie my się wietnie bawią.

Wydarzeniem będzie też przedstawienie „Rusałki” Antonína Dvořáka.

Come back Monarchy naszego

Jak to dobrze nie by ni znawcą, ni krytykiem muzycznym, tylko zwykłym tutejszym bywalcem Festiwalu. Którego może teraz przyznać, e w pamięci z zeszłego roku trwał mu po równo wyrazić: i recital Artura Rucińskiego, i koncert Orkiestry Symfonicznej Filharmonii w Hradcu Královém z udziałem sopranów Stefani Spaggiari i Ewy Vesin a pod batutę Stanisława Rybarczyka, i „Sprzedana narzeczona” Bedicha Smetany w wykonaniu Morawskiego Divadla w Ołomuńcu, i wreszcie recital Mari Kobayashi.

To „wreszcie” – rzekło się nie na koniec, tylko dopiero na rozwinięciu pasma ubiegłorocznych rewelacji. Pierwszy balkonowy koncert na modłę Jana Kiepury, w wykonaniu Adama Zdunikowskiego, pozostanie zapewne jednym ze zwrotów w historii i w życiu Festiwalu, bo teraz będzie drugi – i zapewne następnym. Koncert Affabre Concini, sektetu wyłonionego z Poznańskich Słowików, miał skromniejszą widownię, ale nie będzie tutaj rozczulał nad nieobecnymi, choć serdecznie mi ich żałował. A jeszcze ten Moniuszko Jazz w wykonaniu wrocławskiego kwintetu Piotra Barona...

KGHM
POLSKA MIEDŹ S.A.

UZDROWISKA
KŁODZKIE
Polska Grupa Uzdrowisk

Bank Zachodni WBK
Grupa Santander

Bank Spółdzielczy
w Kłodzku

Tak, ten spektakl zobaczymy w sobotę, w wykonaniu Teatru z Liberca, w partii Księcia usłyszymy Tomáša Bernego, który otworzy nasz Festiwal w Turnieju Tenorów, a w partii tytułowej Rusałki – Ver Polachov. Oczywiście będzie wykonana w języku oryginału, a więc po czesku. „Rusałka” od czasu premiery w 1901 roku cieszy się ogromną popularnością nie tylko

u naszych południowych sąsiadów. Tytułową partię opery opartej na baśniach, m.in. „Syrence” Andersena i „Ondynie” de la Motte Foque'a śpiewały najwybitniejsze sopranistki, ostatnio w Metropolitan Opera Anna Netrebko. Bardzo jestem więc ciekaw, jak melomani odbiorą czeskie opery w wykonaniu samych Czechów.

Tradycją Festiwalu jest nie tylko współpraca z czeskimi artystami. Pamięć o lokalnych artystach.

Tak, i podobnie jak w ostatniej edycji usłyszymy kudoński chór Sta Allegro – wystąpi pod dyrekcją wietni znanego kudońskiemu Roberta Wajlera, a w programie koncertu, który odbędzie się w piątek o godzinie 15.30 w kościele pw. Miłosierdzia Bożego, będzie oczywiście także i pieśń Stanisława Moniuszki.

Ma Pan przedfestiwalową tremę?

Zawsze trzeba mieć w sobie trochę tremy – to mobilizuje. Ale na tremie nie można się skoncentrować. Na festiwalu najważniejsi słuchacze – to zmyślnicy układający program, to oni powinni wyjść z koncertu wzruszeni i poruszeni, to dla nich artyści dają z siebie wszystko po to, by te kilka dni były wielkim wiekiem muzyki i sztuki. I na to właśnie zapraszam wszystkich kudońskian i kuracjuszy. Spotykajmy się zatem na koncertach!

Musisz tu być

Festiwalowicze nie mogą przegapić spotkania z laureatką III Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. Andrzeja Hiolskiego – Ann Borucką. Młoda mezzosopranistka usłyszymy w koncercie laureatów w czwartek, ale dzisiaj jest

okazją, by dowiedzieć się, czym jest dla niej praca sceniczna, co zawdzięcza swoim nauczycielom i co znaczy dla niej udział w konkursach.

Borucka uczyła się śpiewu u profesora Jana Ballarina i u Ewy Biegas, która nie tak dawno temu rzuciła w Krakowie publicznie na kolana wietni rolę w „Miłośniku do trzech pomarańczy” Sergiusza Prokofiewa. Bohaterka spotkania, które rozpocznie się o godzinie 16 w Pijalni, w parku Zdrojowym, ma w swoim dorobku pokonanie kolekcji nagród w konkursach polskich i zagranicznych, debiutowała rolą Orfeusza w operze „Orfeusz i Eurydyka” Glucka w Operze Łódzkiej, a pracowała także z macierzystym. Jest mamą bliźniaków. O to, czy wychowuje je śpiewać, co na pewno zapyta redaktor Wanda Ziembicka, która poprowadzi spotkanie z Ann Borucką.

Pamiętajcie. Pijalnia, godzina 16.

No, po prostu, co tu dużo gadać, było znakomicie, było pięknie. To tutaj u nas było, w Kudowie.

Pozostało nam uwierzyć, że Stanisław po Moniuszce Pierwszy, tj. dyrektor artystyczny naszego Festiwalu Rybarczyk, może wszystko, a już szczególnie w kategorii znakomitych niespodzianek. Tak, kiedyś usłyszałem, że Monarcha przybywa tu z Wiednia, urodzonemu w Galicji jawiło mi się zaraz dobitne spojrzenie Najjaśniejszego Pana Franciszka Józefa z owalnego, kolorowego konterfektu na fajansowym kubku mojego dziadka. Dziadek mój, a jak! Stanisław, był weteranem cesarskiej armii, a tego kubka nie wolno było używać pozostałym domownikom.

Pokazuje się dopiero, że przybył ten Monarcha, Janusz, bas znakomity i całkiem dolnośląski, z Boguszowa-Gorców, wykształcony we wrocławskiej Akademii Muzycznej, któremu po drodze do wielkiej kariery było wygranie konkursu śpiewaczego

w naszym Festiwalu, w roku 1986. W Wiedniu zaś – jako solista Staatsoper – to on teraz jest „zaborcą” w ramach dwustronnej wymiany monarchów. Jego spektakl „Wakacje z Moniuszką” przypomni nam, jak się spodziewam, „piwniki domowe”, których dawno nie słyszeliśmy, więc czas byłby najwyższy. Monarcha jest tu od kilku dni jako jeden z jurorów Konkursu im. Andrzeja Hiolskiego. Ten konkurs, oprócz przyjemności obcowania z młodymi, piwnymi i piwnie śpiewającymi artystami, daje nam rzadką możliwość bezpośredniego kontaktu z bogactwem europejskiej twórczości operowej, bowiem uczestnicy mają sporadycznie ułożenie swojego repertuaru konkursowego. Dyrektor Rybarczyk wymyślił to wietnie: bezpośrednio „siedziwo” Konkursu wspomaga przecież Festiwal, przydaje mu dynamiki, o czym przekonamy się na przykład w czwartkowy wieczór, podziwiamy Laureatów. Pozostałe pozycje festiwalowego programu odkładam sobie do schowka pt. „Niespodzianki”

Marek Kulpa

Staropolska

TEVEMA

Włocławski Zakład Kółowniczy
VICTORIA Włocławskich

wemeco

Fundacja
POLSKA MIĘDŹ

52.

FESTIWAL MONIUSZKOWSKI

w Kudowie-Zdroju

27 - 30 / 08 / 2014

Patronaty honorowe

Mułgorzata Omilanowska
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Cezary Przybylski
Ministerstwo Współpracy z Olsztynem i Zieloną Górami

Maciej Awiżeń
Starosta Kłodzki

Prezes Moniuszkowskiego
Towarzystwa Kulturalnego
w Kudowie Zdroju

Czesław Kręcichwost

Dyrektor Artystyczny
Festiwalu

Stanisław Rybarczyk

27 sierpnia,roda

godz. 12.00, Balkon Teatru Zdrojowego
Hejnał Festiwalowy

godz. 12.05, Balkon Sanatorium „Polonia”
Dariusz Pietrzykowski - tenor
Olga Wołkowa - fortepian
W programie utwory m. in E. de Curtisa,
F. Lehara, K. Zellera, J. Straussa, R. Stolza

godz. 16.00, Sala Koncertowa
Spotkanie z laureatem I nagrody
III Międzynarodowego Konkursu Wokalnego
im. Andrzeja Hiolskiego w Kudowie
Prowadzi - Wanda Ziembicka

godz. 19.00, Teatr Pod Blach
TURNIEJ TENORÓW
Gor Arsenian /Armenial, Tomáš Černý /Czechyl/
Dariusz Pietrzykowski, Dariusz Stachura
Marek Szymborski, Adam Zdunikowski
Orkiestra Symfoniczna Filharmonii
w Hradec Kralove /Czechyl/
Istvan Denes /Węgry/ - dyrygent
Prowadzenie koncertu - Piotr Ndukiya
W programie utwory m. in. St. Moniuszki,
B. Smetany, G. Verdiego, G. Donizettiego,
G. Rossiniego, R. Wagnera, P. Czajkowskiego,
F. Erkela, G. Bizeta, F. Cilei, J. Masseneta,
G. Pucciniego, J. Straussa, F. Lehara, R. Stolza

www.festiwalmoniuszkowski.pl

Z kuluarów festiwalu...

Jak co roku w czasie Festiwalu go ci w Kudowie-Zdroju profesor Janusz Degler wraz z małżonką. Wybitnego wtkacologa spotkali my już w czasie III Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. Andrzeja Hiolskiego, kiedy uwa nie przysłuchiwał si zmaganiom finalistów w ostatnim etapie. Profesor do Kudowy przyje d a od lat. Od lat jest te fanem kudowskiego Festiwalu. Ale spotkali my nie tylko Jego. Zauwa yli my te Marcelin Beucher, która w Konkursie Hiolskiego brała udział w pierwszej i drugiej edycji, a w tym roku dostała Nagrod im. Jana Kiepury za najlepszy debiut operowy – Marcelina wy piewała go rol Traviaty. Młoda piewaczka piz ca wła nie doktorat na wrocławskiej Akademii Muzycznej, której rodzice maj dom w Pstrnej (od ponad 20 lat!), przyznała, e w tym debiucie pomogli jej wybitny dyrygent Andriej Jurkiewicz i re yserka Karolina Sofulak, współpracuj ca z Mariuszem Treli skim, którzy zrealizowali słynn oper Verdiego na deskach Opery Bałtyckiej. Oczywi cie z Marcelin Beucher w roli głównej.

Niecodziennik 52. Festiwalu Moniuszkowskiego w Kudowie-Zdroju redagowany przez zespół pod kierunkiem red. Wandy Ziembickiej (red. naczelna) i Katarzyny Kaczorowskiej (red. prowadz cy), Marka Kulpy. Skład i łamanie: Konrad Buss. Fotografie: archiwum festiwalowe, Konrad Buss, Mikołaj Kami ski. Multimedia: Sebastian Ottenbreit i Adrian Kowalczyk.

Biuro prasowe Festiwalu: red. Wanda Ziembicka (rzecznik prasowy).
Punkt Informacji Festiwalowej: Urz d Miasta, Kudowa-Zdrój, ul. Zdrojowa 24,
pokój 01, tel./fax. (+48) 74 866 14 35, e-mail: grafika@kudowa.pl
Wie ci z Festiwalu na bie co: www.festiwalmoniuszkowski.pl,
facebook.com/festiwalmoniuszkowski

cojestgrane.pl

dki24.pl

Gazeta

kulturaonline

GdzieSiewybra.pl

WROCLAWIANIN

